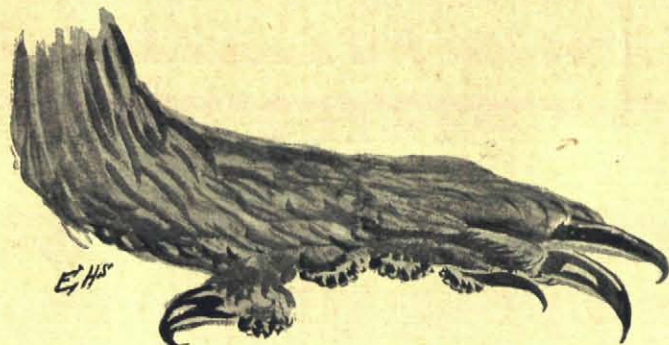


Wie zich uit zijn schooljaren nog herinnert, hoe een vogelvleugel gebouwd is, weet ook wel, waar die duimvleugels zijn te zoeken. Aan den onderarm (spaakbeen en ellepijp) zijn de kleine slagpennen bevestigd, aan de middelhand en vingers de groote (fig. 2). Waar middenhand en vingers in elkaar gescharnierd zijn, steekt, evenals aan onze eigen hand, de duim zijwaarts uit, en bij de vogels draagt dit duimpje een apart stelletje veeren. Dit is bij sommige vogels heel mooi te zien, onderandere bij de Vlaamsche gaai, waar de duimveertjes door de richting van de witte en blauwe streepjes in het oog vallen, en ook bij de uilen waar ze bijzonder groot zijn. Bij een uil vallen ze vooral goed op te merken, wanneer het dier zich „opblaast” of zich „breed” maakt om te imponeeren; ze kunnen die extra-vleugeltjes bijna recht omhoog steken boven de vleugels uit. Een gevangen uil, die zich uit nijd op zijn rug gooit of zich schrap zet tegen den achterwand van zijn kooi, laat geregeld zijn duimvleugels spelen.

De heele vleugelinrichting is bij een doode uil ook zonder te snijden of te villen, goed te bestudeeren; hij zit wel dik in de veeren, maar deze zijn zoo donzig, dat ge de botjes er best doorheen kunt voelen.

Tusschen vleugel en rug dragen de vogels nog een aparte bos van veeren; deze driehoekige schouder-vleugels zijn bij een uil ook al weer bijzonder lang en dik; onder deze veeren loopt de bovenarm naar den schouder, ze maken van vleugel en romp één geheel, en sluiten zoo de lucht af, die, bij den neerslag, tusschen lijf en vleugels door zou persen. De lange pezige band, die met een beveerde huidplooi schouder en pols verbindt, vult den vleugel aan de bovenzijde aan, en geeft er die teekenachtige bochtlijn aan, waardoor ook meeuwevleugels zoo'n mooi vlucht-figuur op de lucht geven.

Iets heel merkwaardigs vertoonen de buitenste slagpennen van een uilevleugel; aan het uiteinde van de smalle baardzijden bevinden zich een rij stijve eenigszins gebogen haren; waartoe die dienen, zou ik wel eens willen weten; als ze tenminste ergens toe dienen, wat toch altijd mogelijk is.



Poot van een Ransuil.

Wat iemand, die een dooie uil voor zich heeft, ook bijzonder treft, dat zijn de vreeselijke klauwen van zoo'n beest; beveerd tot aan de nagels en met één voorteen, de *keerteen*, die naar achteren kan gekeerd worden. Ware grijpvogels zijn het toch, die uilen, de poot en vooral de voet, is opmerkelijk kort; de hielbuiging ligt dicht bij de teenen. En wat een nagels en gegroefde eeltballen! Het is om te rillen, als je aan de arme muis of musch denkt, die in zoo'n nijptang wordt gevat.

E. HEIMANS.



DE LENTE KOMT.

Begin Maart.

De lente komt! Niet voor de groote menigte, die in stad of dorp blijft kleumen en winteren, tot de Paaschzon door de dikke jassen schijnt, of die op een Pinksterwandeling misschien al ontdekt, dat er bloemen in de velden en „vieze beesten” op de wegen en in de slooten zijn. Hemel, nee! Maar de lente komt nu voor den natuurvriend, die zich de moeite geeft — of liever zich 't genot gunt — haar te zoeken.

En voor eerste teeken der lente wil ik dan nog niet eens houden de „winterbloei” van tal van planten. Daarvan was dit jaar niet zooveel te zien als 't vorige — zeker door de strenge vorst. Toch heb ik ze reeds begin Februari tusschen de vale sprietjes van het winterkoren zien liggen: de armoedige plantjes van de sterremuur, haast niet op te merken, „groen en geel” van de kou. Tegen den nog kalen weigronde „liggen” de madeliefjes te bloeien, zonder bloemsteel, zoo goed als in den knop. Als deze winterbloei meetelde, zou in de flora's de bloeitijd van de paarse doovenetel reeds in Februari beginnen. Geen tijd van 't jaar is er, waarin deze doovenetel haar naam zooveel eer aandoet: de heele plant, blad en kelk en bloem,

alles paars. Alleen deze vroegkomers — er zijn er nog heel wat meer — met hunne schutkleur tegen de kou, met hunne dikke vruchten en vele zaden, die toch door zelfbestuiving moeten verkregen zijn; met hun weerstandsvermogen en levenstaaiheid; zij allen bieden heel wat studiemateriaal in winter en voorjaar.

De eerste heusche lentebloem is wel het sneeuw-klokje, dat zijn zinrijken echt-hollandschen naam waard is. Ik heb het in ons dorp of zijn omgeving nog niet wild of verwilderd aangetroffen, maar het verdient ten volle gekweekt te worden in onze tuinen en kamers, als eerste lentebode, om z'n eenvoudig schoon. Bij deze kweekerij meen ik de ervaring opgedaan te hebben, dat het plantje liever en milder groeit in „pollen”, dan b.v. in een enkele rij, als randversiering. Ik heb daarvan echter geen zekerheid; wellicht weet een ander dat beter en kan hij meteen de verklaring daarvan geven?

Een tweede voorjaarsbloei, die ik hier nog niet wild aantrof — 't zou me echter niet verwonderen als ik hem nog eens zóó tegen kwam — is de hazelaar. Ik weet een tuin, waar een forsche struik, wat gesnoeid en geleid, dienst doet als prieel. Reeds voor in Februari hebben de bloeirijsse katjes aan de opgaande takken gebungeld. Wat een massa stuifmeel kan zoo'n windbloei toch laten opdwarrelen! Nu, 't is wel noodig, want veel, zeer veel gaat verloren. Zie maar eens op den grond! Gelukkig, dat maar een klein beetje voldoende is, om de bestuiving te bewerken. En dat beetje bereikt al heel licht de stamperkatjes, al zijn ze ook klein en al worden ze door den onervarene gemakkelijk over het hoofd gezien. Deze ziet ze aan voor bladknoppen. In den winter zijn ze daar dan ook alleen van te onderscheiden door wat meer dikte. Maar het Januarizonnetje lokt al dikwijls het bundeltje roode stempels naar buiten. En dit ontvangt met graagte het kostbare stuifmeel, dat betrekkelijk nog al een langen weg heeft af te leggen voor het aan z'n eindbestemming — het vruchtbeginsel — is. Want iedereen, die om den hazelaar te determineeren, het stamperkatje uiteenploos en onderzocht, zal het zijn opgevallen hoe lang die sierlijke, roode stempels zijn. Met een linnenloep heeft men nog eenige moeite het vruchtbeginsel te vinden, dat omgeven is door z'n omhulsel, waaruit later het napje groeit.

Hoe beter men toeziet en hoe scherper men nadenkt, des te duidelijker vertoont ons de hazelaar zijn ideale inrichting van windbloei en wel jammer, dat zoo honderden menschen voorbijgaan zonder eenig begrip te hebben van het belangrijke geheim, dat op een drogen, winderigen Februaridag onder hun oogen plaats grijpt.

Geen wonder, dat het menschenoog, dat schoone vormen en mooie kleuren mint, meer behagen

schept in de „echte bloemen”, die zoetjesaan verschijnen in den tuin, die reeds weken het sieraad waren van de kamer: tulpen, hyacinthen, krookjes, scilla's en andere bolgewassen.

Maar meer dan deze vormen en kleurenpracht, trekt mij toch de vrije, de oplevende natuur. En nu de derde Vastenavond een vacantiedag en een „zomersche” dag is, er op uit, om de lente te zien komen! Er op uit, naar de lage weilanden, die reeds beginnen te groenen, naar m'n „klein rivierke”, dat nu breed-uit vloeit langs z'n hooge oevers met bloeiende elzen en wilgen in knop.

Ziezoo, huizen en boerderijen zijn achter mij en de heerlijke stilte van het vrije veld, die alleen in voor- en najaar zóó stil en zóó heerlijk is, verkwikt en doet goed! Er zijn er meer, die weten, dat de lente gaat komen. De „grondwerkers” zijn al aan hun zwaren arbeid. Waar nu mest te vinden is, zijn de geotrupes-soorten op hun zonderlinge manier aan 't zorgen voor hun bestaan, en wie 't treft en zich stil weet te houden, kan een paar vechtende mollen zien, dravende over pasopgeworpen versche aarde, het eene gat in, het andere uit. Of ook hun het voorjaar in de zwarte kleeren zit!

Door de laan naar het brugje. Door den mullen zandweg, bedoelt ge, met aan weerskanten gaten en bulten en omgespitte zoden! 't Is om uit de stemming te raken en ge prevelt het roerend-eenvoudige klaaglied van Gezelle:

't Deert mij zoo! — De abeelenboomen
liggen langs de grachten heen
die den ouden zandweg zoomen
hoofd en armen afgesnēen.

Mijn populierenlaan! Sterke boomen, die „'t zwaar geweld der winden kreunende op uw kruinen droegt”; „edel volk, dat wachtte langs den weg en schaduw smeet, op wie, moe gegaan, versmachtte”. Wel deert me uw lot! Maar 't leven zal voortgaan op uw verlaten plaats en over tien, twintig jaren zullen jonge, frissche boomen den wandelaar en natuurvriend opnieuw schaduw en verkwikking en vreugde geven.

Daar huppelen twee merels op en over de kale stammen en in gindschen eik schatert een paartje eksters en viert er bruiloft. Zie ze springen en flirten en koket doen! Ze hebben hun lentekleed al aan en hun lange staart wipt zonder ophouden. Over enkele weken zal hun groot, houderig nest met z'n dikke overkapping in den dunsten top van dien boom wiegen op den wind en begeerige blikken trekken van de lieve dorpsjeugd, die wel graag zal willen, maar niet durven!

Mijn opgewektheid is teruggekeerd. Ik sta op 't brugje, waar ik zoo menigen zomerdag heb gestaard op het stille, heldere water onder mij en naar het

leven in dien ruigen meidoorn op den oever. Blijde herinnering, blijde hoop!

Daar zijn ze weer op 't water, de *schrijverkes*. Gyrinus natator; wie zou het „krinkelende, winklende waterding, met 't zwarte kabotseken aan“ beter naam hebben gegeven dan Gezelle? Wie zou met zoo kinderlijke eenvoudigheid, als deze groote dichter, gevraagd hebben naar 't raadsel, dat de glanzende draaikevertjes op 't spiegelende water schrijven?

Gij schrijft, en 't en staat in het water niet,
Gij schrijft en 't is uit en 't is weg,
Geen christen en weet er, wat dat bediedt:
Och, schrijverke, zeg het mij, zeg!

En, als ik eenige oogenblikken gestaan heb, zie ik, dat er meer leven in dat water is, dan ik dacht. Met den kop naar beneden snellen twee, drie soorten kleine watertorren omlaag; een blinkend luchtbelletje voeren ze mee. Ik heb nog geen heusche pikzwarte of een gerande in 't oog kunnen krijgen dezen 3^{den} Maart, maar ik twijfel er niet aan, of ze waren er. Dat drijvend stokje is de tijdelijke verblijfplaats van een viertal kleine slakken, drie stuks Planorbis en een poelslakje. Daar zwemmen waarachtig al rosetjes van Sterrekroos en wiegelt ginds geen Hoornblad?

Nu naar mijn „salamandersloot“. Het kroos begint te komen. In de diepte gaat al een waterviolier zich gereed maken. Opgepast! Geen drukte en geen beweging. Meen ik het of is 't waar? Daar zit er een. Weg! Maar wat verder! Voorzichtig! Geef acht! Zoetjes neergehurkt; de mouw opgestroopt! Die is gesnapt! Een mooi mannetje van de kleine watersalamander met een pracht van een kam en een witte streep over den breeden staart. Ik heb net en flesch nog maar thuisgelaten, dus me maar beholpen! Voor de voorzichtigheid zijn een paar groote schuifdozen van lucifers meegenomen, ruim anderhalven dM. lang en 8 cM. breed. Daar moet hij zich maar mee behelpen. In een tweede doos wat draaikevertjes en de andere zwarte dwergen, nog een tiental slakjes en de noodige waterplanten: ziezoo! thuis geniet ik van de lente!

Nu opgestapt! Ik ben hier in 't wilgenland. Nergens in ons dorp zijn er zooveel als hier. Leven ze al? Me dunkt, dat Salix caprea z'n ééne knop-schub maar met heel veel moeite nog kan gesloten houden. Maar wie nog veel beter weten, dat de lente er is, dat zijn de elzen.

Elzen! Ze zijn hier in de Brabantsche heistrecken overal. Wat de wilg is voor het Hollandsche landschap, langs de breede slooten en op de oevers van vaart en stroom, dat is de els voor onze zandgronden. Maar zelden ziet ge hem als boom; bijna altijd als „heg“, zooals onze boer het typisch uitdrukt. Geen weiland, dat hij niet omsluit, geen

slootkant, dien hij niet heeft ingenomen. In den winter buigen de lange, uitstaande takken, sierlijk onder 't gewicht van ijzel en sneeuw; in den zomer krioelt het op z'n kleverige blaadjes van elzenhaantjes en snuitkevertjes; maar vooral in de lente, de vroege lente, dan is de els de vreugd van mijn hart!

Zie hem vandaag reeds z'n best doen. Van de tallooze katjes zijn er al heel wat rijp en ge raakt maar heel eventjes een takje aan of daar drijven ze heen de lichte wolkjes zwavelgeel stuifmeel, een heel eind de wijde wereld in, tuk op avontuur. Want ge moet niet denken, dat ze tevreden zijn, als ze vlakbij in 't gras zakken of 't heldere water van de sloot kleuren. Dan moet ge maar eens kijken gaan op een Maartdag met schralen Oostenwind. Dan dwarrelt het droge, stoffijne pollen omhoog en uiteen, wellicht meters ver. Het heeft geen tijd om te wachten tot de wind het komt halen in zijn hokje. Zoodra dit geopend is, valt het poeder omlaag en komt terecht niet onder den struik, maar op de schub van een lager gelegen bloempje uit de bloeiwijze. 't Is de moeite waard om de veranderingen na te gaan, die noodig waren om dit eenvoudige feit mogelijk te maken. Reeds in den nazomer zaten de nieuwe katjes aan de takken, doch eerst toen de bladeren gevallen waren, kwamen ze in 't oog. Stijf, donkergroen tot donkerrood of paars, kort en compact bleven ze zoo zitten tot even 't begin van 't nieuwe jaar. Maar heel lang kunnen ze dan ook niet meer wachten en juist aan de elzen ziet ge 't eerst, dat het voorjaar komt. Als ge na een niet al te gure Januari-week het eens een Zondag waagt „naar buiten“ te loopen, dan ziet ge al, dat de katjes minder kleur en meer lengte hebben gekregen. Dat ziet ge zoetjesaan toenemen. Het paars wordt helderrood, grijs, en eindelijk in den bloeitijd prachtig geel als en van het stuifmeel. Ook de richting der inflorescentie is veranderd. Eerst stond ze schuin omhoog, horizontaal of heel even doorgebogen, nu gaat ze hangen en wiegelen aan de dunne twijgen. In Februari zijn de katjes al zoover uiteengeweken, dat ge aan den overkant van de sloot de afzonderlijke schubben kunt zien; later is de as zóó verlengd en zóó soepel geworden, dat alles schokt en schommelt bij het zwakste zuchtje van den wind¹⁾; en laat er nu eens een voorjaarszonnetje schijnen, dan openen de groote helmknoppen hun schatkamers en strooien den kostelijken inhoud op het schubje der bloem, die zij onder zich vinden. Men heeft volstrekt geen loep noodig om jaar dat hoopje meel waar te nemen en zoo zien we, dat die simpele, naar boven eenigszins holle schub van zoo'n

¹⁾ 't Vorig jaar mat ik meeldraadkatjes van 15 en 16 cM.

elzenkatje toch nog twee diensten te verrichten heeft: het bewaren van het stuifmeel uit de bovenhangende knoppen, tot het de wind zal komen weghalen en het beschutten van het hoopje meeldraden van zijn eigen bloem, waarover het als een beschermend dak is gespreid. Ik geloof, dat menig prachtig gekleurd kroonblad lang zooveel nut niet sticht in het vegetatieve leven!

Waa! nu vrij op, lichte stuifmeelstofjes; zoek uw doel! Wat dat doel is en of ge 't bereikt? Dat bereiken lijkt u nog al mogelijk te zijn door uwe geringe zwaarte en de stevige voorjaarsbries. Geen kleverige bladeren hebben zich nog op uw weg geplaatst en de elzen staan niet ver verspreid. Maar uw doel? Wel weet ik, dat de stamperkatjes altijd hooger staan dan de meeldraadbloemen van denzelfden tak; wel meen ik stellig te weten, dat de elz protogynisch is en dat de stempels al wel twee dagen klaar zijn, voor de meeldraden daaronder hun stuifmeel vrijlaten; wel gis ik, dat de wolkjes altijd verder wegdrijven, dan de eigen struik, maar als ik onder 't vergrootglas het bloeirijpe stamperkatje begluur, dat ik haast altijd rijkelijk bepoederd vind, dan zie ik niet, waarvan dit poeder z'n herkomst had en of de reis ver was, die het achter den rug heeft. 't Is me een raadsel en 't zal dit wel blijven (of iemand met meer verstand en wetenschap moest me inlichten), maar.... als kleine jongen hield ik reeds van raadsels! Ontstaan uit kruis- of zelfbestuiving, geen boom of struik van 't land is er, die naar gelang z'n grootte, in herfst en winter zooveel vruchten levert als de elz; en de vogels weten dit nog beter dan ik.

'k Wil hopen, dat ik iets van mijn sympathie voor *Alnus glutinosa* heb overgestort in de harten der lezers van *D. L. N.* Want altijd is hij mij lief: 's voorjaars in z'n golvende bloesempracht, als de meezen in 't lentepakje aan de twijgjes bungelen of klein Jantje parmantig door de takken hipt; 's zomers, als hij tal van kevers, rupsen en gallen onder zijn dichte loover bergt; in den herfst, als de hop, die z'n taaie ranken diep in het zachte hout heeft geschroefd, de trossen goudgele „bellen” laat bengelen; 's winters, wanneer troepen sijsjes het zaad uit de propfen stelen; altijd en immer is hij mij dierbaar, als de trouwe vriend op de Brabantsche velden en de vermooier van ons landelijk schoon!

Nu een ferme elzetak geplukt, om er thuis plezier van te beleven en dan op den terugweg! Acht van de tien kansen, dat ge met uw tak nog verrassingen beleeft. Want, toen ik eens zocht naar de oorzaak, waarom zoovele katjes gedraaid en gekromd en niet normaal ontwikkeld waren, vond ik in een goed beschutte, zelfgegeten holte (luilekkerland!)

een bleekgeel rupsje van een mM. of vijf, maar natuurlijk toch nog met flinke, bruingekleurde kaken; en de noodige drukte, toen ik hem wakker maakte! Nog erger stelde zich een grauww-zwart spanrupsje aan van misschien wel een heele cM., dat, toen ik 't maar even wilde bekijken, een rug zette als een krolsche kat!

Ik heb veel te weinig verstand en ervaring van boeken, om den naam te kennen van deze pygmeeën, maar ik wil alleen maar wijzen op den rijkdom en het onuitputbare leven der natuur. Ge krabt 's winters een korstmos van een ouden muur en ge vindt er onder de loep een zwart-glanzend kevertje tusschen van enkele millimeters; ge plukt in het koude seizoen een polletje mos onder de dennen en vijf, zes diersoorten (en hoevele *ziet* ge nog *niet*) bleken er hun winterrust te slijten. Dat is het leven! En deze dwergen hebben evengoed hun geschiedenis als de reuzen onder onze insecten. Dat rupsje en dat kevertje strijden evengoed hun strijd om 't bestaan als een *Acherontia*-rups in haar aardappelstruik of een Gouden tor tusschen 't eikenhout! Rijkdom van leven! Die zie ik niet 't minst op mijn thuisweg, waar 't frissche groen van 't jonge speenkruid en van de andere vroege ranonkels mij hun bloei beloven.

Ge zoudt zoo'n lentedag haast vergeten, dat we in Maart zijn. Maar mocht ge zoo kort van memorie wezen, dan weet ge toch nog wel, dat ge net twee weken achter de kachel hebt geschuild voor regenbuien, sneeuw en wind. Dat is om kriebelig te worden; dan verlangt ge meer dan ooit!

Ik weet me in m'n vrijen tijd, die ik anders „buiten” zou zijn, altijd nog al goed te troosten met de boekenstudie van de natuur en met een trouwen vriend, Gezelle. Mag ik dien vriend (zoo hij nog een onbekende is) even voorstellen aan den lezer?

In barren wintertijd, als men binnenkamers eens oogenblikken heeft, dat men beu is van de studie, grijpt men naar een boek, dat opbeuren kan en opvroolijken. Hoeveel te meer welkom moet een schrijver den natuurvriend zijn, als hij zijn kunst gewijd heeft aan zijne liefde: de heerlijke natuur!

En zoo'n schrijver is Gezelle. Hij weet u in zoete taal en eenvoudig, als hij zelf was, te vertellen van vogels en vlinders en bloemen. Hem was het kleinste niet te min: het riet langs den plas, het schrijverke op het water en het korstmos op den grijzen muur. Hij heeft ze gekend en liefgehad en weet die liefde voor de natuur in u over te storten en ge waant u buiten in 't vrije veld of in 't bloeiende bosch, als de storm om uw woning giert.

En van de komst der lente, van dien onweersaanbaren aandrang van al wat leeft naar 't ver-

nieuwde leven, heeft hij gezongen als géén het deed.
Lees hoe

De musschen weeral, vrij en vrank
Vergaren en verzinnen,
Hoe nog eens naar den ouden gang
De lente gaat beginnen.

Maar 't aandoenlijkst-teederst heb ik gevonden
die strophen, waarin de dichter vertelt van zijn
ouden doornenboom (meidoorn) bij de olieslagerij,
waar de vieze tonnen rondom zijn gestapeld. Zou
deze lente vieren?

Hij bloeien zal nochtans,
En blij, de zonne bieden,
De vreugde van zijn hert:
Maar ééne keer in 't jaar
En wil het zomer zijn
En mag 't den boom geschieden
Te bloeien in den dwang
Van al die tonnen daar.

De tonnen staan alom
Gestapeld: zwarte, zware
Gedaanten, ongehier
Van leelijkheid. Welaan,
O taaie doornenboom
Daar midden in, verjare
Nog menigmaal uw hoofd,
Vol bloeiend wit gelaan!

Natuur en kunst behooren samen genoten te
worden. Dit nu is kunst, die de natuur nabij komt!
Is er beter kenmerk voor *echte* kunst?

Natuurvrienden, laten wij ons de triestige Maart-
dagen verheugen met het „Rijmsnoer“ van Guido
Gezelle en de hoop op de heerlijke lente, die komen
gaat!

Uden.

M. J. VAN SAMBEEK.



DE WINTERJASMIJN.

Men noemt deze plant ook wel „vroege Jasmijn“. Waaron, dat weet ik niet recht. Zoo'n bloemheester wordt beoordeeld naar zijn bloemen zijn en bloeitijd, en als we daar nu in dit geval op afgaan, dan zouden we hem „late Jasmijn“ moeten noemen, want hij begint te bloeien in October. De rijkste bloeitijd is December en Januari, en er kunnen zich nog bloemen openen in Mei; allemaal goede redenen om den naam Winter-Jasmijn te handhaven.

De wetenschappelijke naam *J. nudiflorum* beteekent zooveel als naaktbloemige Jasmijn en daarmee heeft de naamgever dan op tamelijk logge en onjuiste manier trachten uit te drukken, dat de heester bloeit na den bladerval en vóór de komst der nieuwe bladeren. De naaktheid zit hem dus minder in de bloem, dan wel in de struik zelf.

Zonderlinge planten, die winterbloeiers! Wat hebben ze er eigenlijk aan, om te bloeien als de zon laag staat en de meeste insecten zijn verdwenen? En er zijn er heel wat: behalve onze Winterjasmijn nog de Kerstroos, de Winterbloeier (*Chimonanthus fragrans*), de Tooverhazelaar (*Hamelis virginica*). De Gaspeldoorn kunnen wij niet hiertoe rekenen, die heeft zijn hoofdbloeitijd in Mei, al prijkt hij ook soms al met Nieuwejaar met tientallen van gouden bloemen. Zoo is het ook met madeliefje, sterremuur, paarse doovenetel etc.

Maar die andere bloeien echt in den winter, ze beginnen in October of November, eindigen in Mei en bloeien 't drukt in Januari en Februari. En het mooist van alles is nog, dat ze zeer speciaal zijn ingericht op insectenbezoek. Denk maar eens aan de honigbakjes van de Kerstroos en we zullen zien, dat 't met onze Winterjasmijn net zoo is.

't Is een klimplant, ik heb er eentje staan tegen een Zuidmuur sinds een jaar of vier. Meestal plant je die heesters tijdens hun rustperiode; maar in dit geval zou ik lang hebben kunnen wachten, want deze Chinees (hij is afkomstig uit Nankin) rust nooit. Ik heb hem dan ook maar geplant in October, zoowat in den tijd van 't vallen der bladeren en 't ontluiken der eerste bloemen. Tusschen twee haakjes, als je bij ons te lande gaat zoeken naar planten, die rusten, dan vindt je er weinig of geen. Ze zijn altijd in de weer, altijd aan 't veranderen, en hun groei is in den winter soms belangrijker dan in den zomer. Daar zal ik u later nog wel eens meer van laten zien.

Mijn Winterjasmijn heeft in de laatste vijf maanden een goede zeshonderd bloemen ontplooid en heeft nu nog een paar honderd knoppen in voorraad; sommige bijna ontluikend, andere kleiner, maar reeds kleurig, en nog andere heelemaal groen en nauwelijks van bladknoppen te onderscheiden. Maak ik doorsneden van die verschillende knoppen, dan vind ik de bloemdeelen in allerlei stadiën van ontwikkeling: hier bloembladjes, meeldraden en stamper pas in aanleg als kleine knobbeltjes, elders alle organen duidelijk te onderscheiden, maar nog vlak op elkaar gelegen en in nog andere knoppen zijn ze al bezig zich uit te strekken, om den juisten onderlingen afstand aan te nemen.

Er worden voortdurend ei- en stuifmeelcellen gevormd, er heeft voortdurend groei plaats van kroonbuizen, van stijlen en stempels. Dat is begonnen in 't najaar en dat gaat nu nog dag aan dag voort. Als 't heel hard vriest, dan lijkt er oppervlakkig stilstand te komen; er ontplooiën zich geen nieuwe bloemen, en de knoppen strekken zich zeer langzaam. Ook vriezen nu de bloemen, die geheel open waren, dood, ze hangen opeens slap neer en worden in plaats van mooi helder geel, doorschijnend vuilwit.